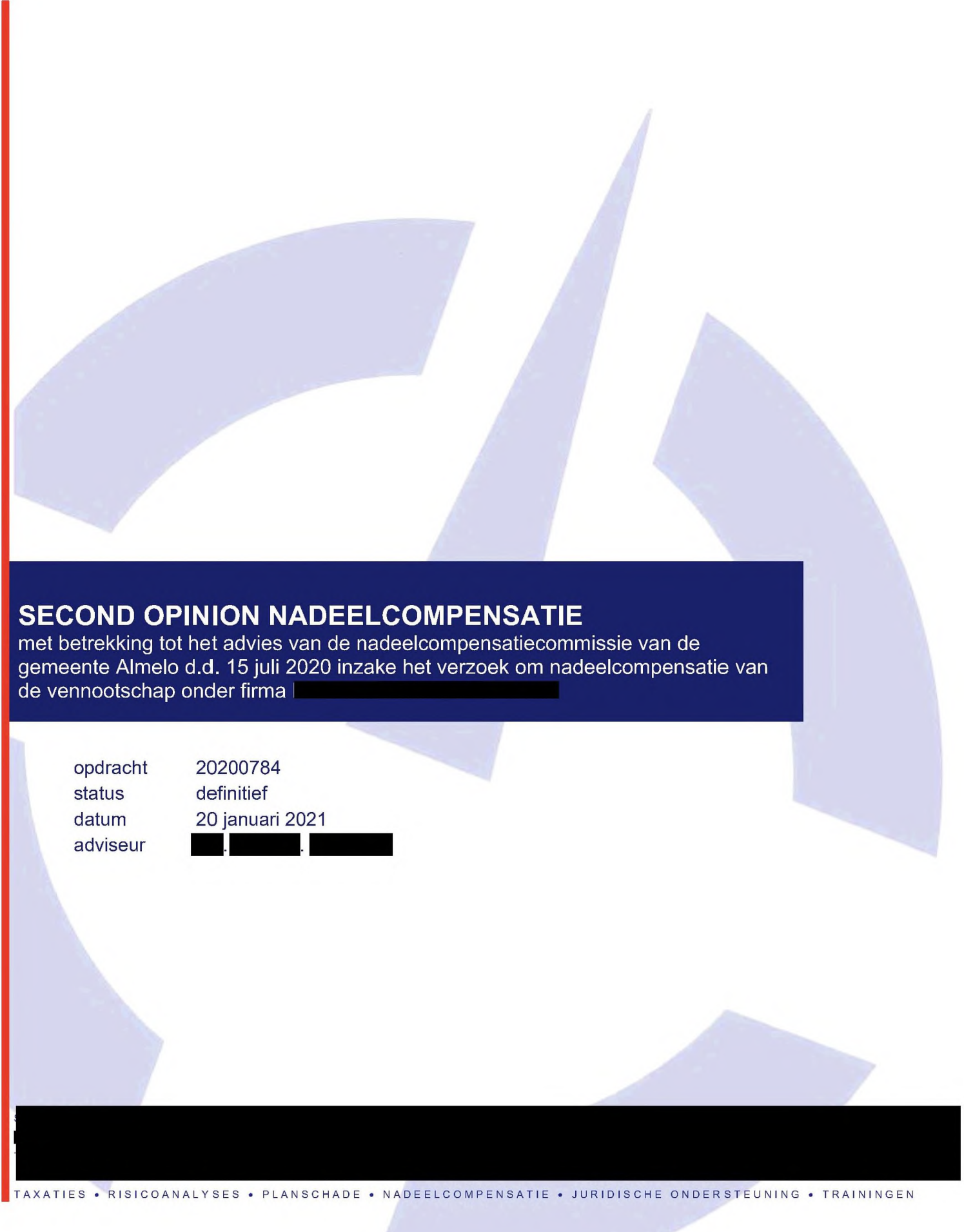

SECOND OPINION NADEELCOMPENSATIE

met betrekking tot het advies van de nadeelcompensatiecommissie van de gemeente Almelo d.d. 15 juli 2020 inzake het verzoek om nadeelcompensatie van de vennootschap onder firma

opdracht	20200784
status	definitief
datum	20 januari 2021
adviseur	

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
1.1	Opdrachtverlening en reikwijdte onderzoek	3
1.2	Stichting Adviesbureau Onroerende Zaken	3
1.3	Positie en bruikbaarheid second opinion rapport	3
1.4	Deskundige en validatie.....	4
1.5	Informatievoorziening en wijze van beoordeling.....	4
1.6	Beoordeling zienswijze	4
2	JURIDISCH KADER	5
3	BEOORDELING SCHADEBEREKENING ADVIES D.D. 15 JULI 2020.....	6
3.1	Algemene inleidende overwegingen	6
3.2	De schadeberekenningsperiode	7
3.3	Bepalen van de referentieperiode en de referentieomzet.....	9
3.4	Bepalen van de normomzet aan de hand van een branche- en/of autonome correctie van de referentieomzet	11
3.5	Vergelijken van de normomzet met de werkelijk gerealiseerde omzet in de schadeberekenningsperiode.....	13
3.6	Beoordelen van eventuele toerekenbare kostenbesparingen en/of toegenomen kosten	14
3.7	Vaststellen van de toerekenbare schade (causaliteitsbeoordeling) aan de hand van onder meer de brutowinstmarge.....	14
3.8	Samenvatting second opinion schadeberekening	15
4	HERBEREKENING INKOMENSSCHADE DELIFRANCE	16
4.1	Inleidende overwegingen.....	16
4.2	Schadeberekenningsperiode	17
4.3	Referentieperiode	18
4.4	Inflatiecorrectie CPI	21
4.5	Werkelijke omzet in schadeberekenningsperiode	22
4.6	Referentieomzet	22
4.7	Ontwikkeling omzet in schadeberekenningsperiode	23
4.8	Normomzet.....	23
4.9	Berekening toerekenbare omzetverlies.....	25
4.10	Samenvatting schadeberekening.....	26
4.11	Beoordeling omvang tegemoetkoming na toepassing normaal maatschappelijk risico.....	27
5	CONCLUSIE EN ADVIES.....	28
	BIJLAGEN	29
	bijlage 1 zienswijze	30
	bijlage 2 beoordeling zienswijze	34

1 INLEIDING

1.1 Opdrachtverlening en reikwijdte onderzoek

De gemeente Almelo heeft de [REDACTED] hierna afgekort [REDACTED], op 30 september 2020, verzocht om een second opinion rapport uit te brengen inzake het definitieve advies van de nadeelcompensatiecommissie van de gemeente Almelo d.d. 15 juli 2020, in verband met het verzoek om nadeelcompensatie van de vennootschap onder [REDACTED], gevestigd aan de Passage 1 te Almelo.

Meer in het bijzonder heeft de gemeente Almelo de [REDACTED] zocht de schadeberekening van de adviescommissie, de daarbij gehanteerde uitgangspunten en de uitkomsten daarvan te beoordelen en de gemeente daaromtrent te adviseren.

1.2 Stichting Adviesbureau Onroerende Zaken

De [REDACTED] is een onafhankelijk en deskundig adviesbureau op het gebied van het bestuursrechtelijk schadevergoedingsrecht.

[REDACTED] vult in het onderhavige dossier de rol van second opinion adviseur, waar [REDACTED] – mede gelet op de vraagstelling van de gemeente Almelo-, met inachtneming van de van toepassing zijnde wettelijke kaders een zelfstandig, onpartijdig en deskundig bureauonderzoek heeft uitgevoerd naar de schadeberekening van de adviescommissie, de uitkomsten daarvan en de daarbij gehanteerde uitgangspunten van het advies van de nadeelcompensatiecommissie van de gemeente Almelo d.d. 15 juli 2020.

1.3 Positie en bruikbaarheid second opinion rapport

De te volgen procedure en de bruikbaarheid van een second opinion advies is afhankelijk van de reikwijdte van de second opinion en het beoogde gebruik ervan.

Op basis van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 22 januari 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:179) geldt het uitgangspunt dat, als het bestuursorgaan de overwegingen en uitkomsten van de second opinion ten grondslag wil leggen aan haar nadere besluitvorming, het bestuursorgaan de verzoeker in de gelegenheid moet stellen een zienswijze uit te brengen op (het concept van) de second opinion (zie rechtsoverweging 11.2).

[REDACTED]

Indien het bestuursorgaan de second opinion (eerst) uitsluitend gebruikt ten behoeve van haar interne vergewisplicht, geldt de bovenstaande zienswijzeplicht niet, zeker indien de second opinion de overwegingen en de uitkomsten van het beoordeelde primaire advies in voldoende mate onderschrijft.

1.4 Deskundige en validatie

Dit rapport is samengesteld door [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], als senior-adviseur verbonden aan [REDACTED] en als deskundige geregistreerd bij het Landelijk Register van Gerechtelijk Deskundigen.

Het rapport is intern juridisch en financieel gevalideerd door mevrouw mr. [REDACTED] als senior-adviseur verbonden aan [REDACTED] en als deskundige geregistreerd bij het Landelijk Register van Gerechtelijk Deskundigen.

1.5 Informatievoorziening en wijze van beoordeling

Ten behoeve van dit rapport is uitsluitend gebruik gemaakt van de informatie die de gemeente Almelo aan SAOZ heeft verstrekt.

Het betreft de volgende informatie:

- Advies d.d. 15 juli 2020 van de commissie nadeelcompensatie van de gemeente Almelo, inclusief bijlagen;
- de door de voorzitter van de adviescommissie nadeelcompensatie op 1 oktober 2020 verstrekte maandomzetcijfers over de boekjaren 2017 en 2018.

De verstrekte openbare gegevens zijn, daar waar mogelijk, geverifieerd. De gemeente Almelo staat in voor de juistheid en de volledigheid van de door haar verstrekte informatie. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor de beoordeling als wij niet, niet volledig of onjuist zijn geïnformeerd. Gelet op het karakter en doelstelling van dit rapport heeft SAOZ, overeenkomstig de offerte en de opdrachtverlening, geen contact opgenomen met de betrokken partijen (behoudens de voorzitter van de adviescommissie).

1.6 Beoordeling zienswijze Delifrance

De gemeente heeft [REDACTED] in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen op de second opinion. Op 7 december 2020 heeft [REDACTED] een zienswijze ingediend [REDACTED] heeft de zienswijze aan het advies gehecht en op verzoek van de gemeente beoordeeld.

2 JURIDISCH KADER

Het juridisch kader van deze second opinion wordt gevormd door het stelsel van nadeelcompensatie zoals dat is vormgegeven in de rechtspraak, alsmede door de nadeelcompensatieverordening van de gemeente Almelo.

Ingevolge vaste rechtspraak kent een bestuursorgaan een benadeelde, op grond van het stelsel van nadeelcompensatie, een (schade)vergoeding toe indien dat bestuursorgaan in de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheid of taak schade veroorzaakt die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico of het normaal ondernemersrisico (onevenredig nadeel) en die de benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft (zie onder meer ABRS 15 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2195, en ABRS 30 mei 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW6926).

De schade moet in een voldoende causaal verband kunnen worden gebracht met de schadeoorzaak (zie onder meer ABRS 1 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:236 en ABRS 3 juni 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1716), waarbij het aan verzoeker is om aan te tonen dat sprake is van schade en dat deze gestelde schade in een causaal verband staat met de veronderstelde schadeveroorzakende werkzaamheden. Hiertoe dient verzoeker de gegevens en bescheiden ter beschikking te stellen die het bestuursorgaan nodig heeft om te kunnen vaststellen of verzoeker de door hem gestelde schade heeft geleden en op basis daarvan of deze schade het gevolg is van de beweerdelijk schadeveroorzakende werkzaamheden (zie onder meer ABRS 5 juli 2017 ECLI:NL:RVS:2017:1786, 1 februari 2017 ECLI:NL:RVS:2017:236, 28 mei 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1875, 23 januari 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BY9210, en 13 juni 2007, ECLI:NL:RVS:2007:BA7098).

Ten slotte mag de schade(oorzaak) voor de benadeelde op het moment van de investeringsbeslissing (aankoop pand of vestiging bedrijf) niet voorzienbaar zijn geweest (zie onder meer ABRS 9 februari 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP3666). Als er wel sprake is van voorzienbaarheid van de schadeoorzaak, komt de gestelde schade, wat daarvan ook zij, niet voor vergoeding in aanmerking vanwege actieve risicoaanvaarding ervan door de benadeelde. Een inhoudelijke beoordeling is dan niet meer vereist.

3 BEOORDELING SCHADEBEREKENING ADVIES D.D. 15 JULI 2020

3.1 Algemene inleidende overwegingen

De gemeente Almelo heeft [REDACTED] verzocht de schadeberekening van de adviescommissie, de daarbij gehanteerde uitgangspunten en de uitkomsten daarvan te beoordelen en de gemeente daaromtrent te adviseren.

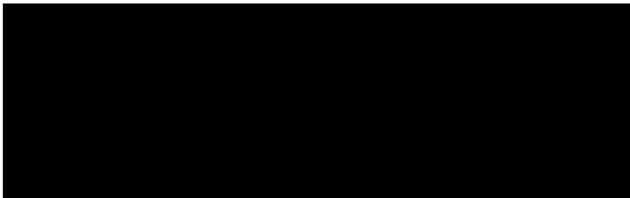
Alvorens wij overgaan tot deze inhoudelijke beoordeling, zijn wij van oordeel dat het goed is om weer te geven welke uitgangspunten van belang zijn voor de beoordeling en berekening van tijdelijke inkomensschade binnen het stelsel van nadeelcompensatie.

In dit verband is vervolgens van belang dat binnen het stelsel van nadeelcompensatie geen sprake is van een dwingend voorgeschreven schadeberekeningsmethodiek. De uitkomsten van de schadebeoordeling zijn mede afhankelijk van de noodzakelijk te maken keuzen door de ingeschakelde deskundige(n)¹. Desalniettemin worden in de regel binnen het stelsel van nadeelcompensatie de volgende -algemeen aanvaardde- stappen en uitgangspunten gehanteerd bij het beoordelen van gestelde tijdelijke inkomensschade.

- Bepalen van de schadeberekeningsperiode
- Bepalen van de referentieperiode en de referentieomzet
- Bepalen van de normomzet aan de hand van een branche- en/of autonome correctie van de referentieomzet
- Vergelijken van de normomzet met de werkelijk gerealiseerde omzet in de schadeberekeningsperiode
- Beoordelen van eventuele toerekenbare kostenbesparingen en/of toegenomen kosten
- Vaststellen van de toerekenbare schade (causaliteitsbeoordeling) aan de hand van onder meer de brutowinstmarge.

Wij zullen aan de hand van deze stappen en uitgangspunten het definitieve advies van de adviescommissie nadeelcompensatie beoordelen.

¹ ABRS 15 juni 2016 ECLI:NL:RVS:2016:1650

3.2 De schadeberekenningsperiode

Uitgangspunten en criteria

Volgens vaste rechtspraak wordt de duur van de schadeberekenningsperiode bepaald door de periode waarin de gestelde schadeveroorzakende werkzaamheden zijn uitgevoerd, eventueel aangevuld met een zogenaamde naijelperiode.

Het is van belang de aanvang, het einde en daarmee de duur van schadeberekenningsperiode op een juiste wijze vast te stellen, omdat slechts dan op een juiste wijze het causale verband tussen de gestelde schade en de schadeoorzaak kan worden vastgesteld. Immers, volgens vaste rechtspraak dient de gestelde schade in een voldoende hecht en causaal verband te staan met de gestelde schadeoorzaak (zie onder meer ABRvS 9 juni 2004, ECLI:NL:RVS:2004:AP1102 en ABRvS 13 februari 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BC4221).

De naijelperiode betreft een bepaalde periode na de beëindiging van de schadeveroorzakende werkzaamheden, gedurende welke periode het gedrag van de consument met enige vertraging reageert op het herstel van de bereikbaarheid en zichtbaarheid van de getroffen onderneming. De duur van de naijelperiode is afhankelijk van de individuele feiten en omstandigheden en wordt met name gebaseerd op de wijze waarop de omzet zich na het einde van de werkzaamheden ontwikkelt (zie onder meer ABRS d.d. 3 juni 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1716 en ABRS d.d. 21 november 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3802). De eventuele, aan de primaire schadeoorzaak toerekenbare achterblijvende omzetontwikkeling in deze periode kan derhalve onderdeel uitmaken van de totale toerekenbare schade.

Advies adviescommissie nadeelcompensatie

Na bestudering van het advies van de nadeelcompensatiecommissie hebben wij vastgesteld dat de commissie de volledige boekjaren 2018 en 2019 als schadeberekenningsperiode heeft gehanteerd.

Second opinion

Wij hebben, na bestudering van het advies van de adviescommissie, begrepen dat het verzoek om nadeelcompensatie van is gericht op de feitelijke uitvoering van infrastructurele werkzaamheden op en rondom het Marktpllein te Almelo.

[REDACTED]

Volgens [REDACTED] zijn deze werkzaamheden uitgevoerd vanaf medio 2018 tot en met medio 2019. Volgens de adviescommissie hebben de werkzaamheden plaatsgevonden vanaf week 45 in 2018 (5 november 2018) tot en met in ieder geval 20 juni 2019 (zie paragraaf 2.1 van het advies).

Op basis van het bovenstaande en de te hanteren uitgangspunten bij het beoordelen van tijdelijke inkomensschade kunnen wij de keuze van de adviescommissie om de gehele boekjaren 2018 en 2019 als schadeberekenningsperiode aan te merken, niet volgen.

Wij zijn van oordeel dat deze keuze onjuist is, waardoor de schadeberekening inherent tot onjuiste uitkomsten heeft geleid. Immers, indien de gestelde schadeveroorzakende werkzaamheden pas in november 2018 zijn aangevangen, kan een groot deel van de [REDACTED] omzetontwikkeling (namelijk tussen januari 2018 en oktober 2018) van [REDACTED] niet worden toegerekend aan de door de gemeente Almelo uitgevoerde infrastructurele werkzaamheden. Door de eerste 10 maanden van 2018 te betrekken bij de schadeberekenningsperiode, wordt de eventuele omzetontwikkeling van het bedrijf in deze periode ten onrechte toegerekend aan de gemeentelijke werkzaamheden in plaats van aan de autonome bedrijfsvoering van [REDACTED].

Wij hebben van de voorzitter van de adviescommissie begrepen dat de commissie de gehele boekjaren 2018 en 2019 als schadeberekenningsperiode hebben aangemerkt omdat dit overeenkomstig de richtlijnen van de Handleiding nadeelcompensatie bij Infrastructurele maatregelen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zou zijn. Wij kunnen, na bestudering van de Handleiding een dergelijk richtlijn met betrekking tot de schadeberekenningsperiode niet vinden in de Handleiding².

Tussenconclusie [REDACTED]

Wij zijn dan ook van oordeel dat het advies van de adviescommissie reeds op dit onderdeel onvoldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en een zodanig gebrek bevat dat het college van burgemeester en wethouders in redelijkheid niet behoeft uit te gaan van de uitkomsten van het advies van de adviescommissie.

² Wellicht ten overvloede merken wij op dat de deskundige van [REDACTED] heeft meegewerkt aan het opstellen van de Handleiding. [REDACTED] kan zich niet herinneren dat de Handleiding een dergelijke richtlijn beoogt.

3.3 Bepalen van de referentieperiode en de referentieomzet

Uitgangspunten en criteria

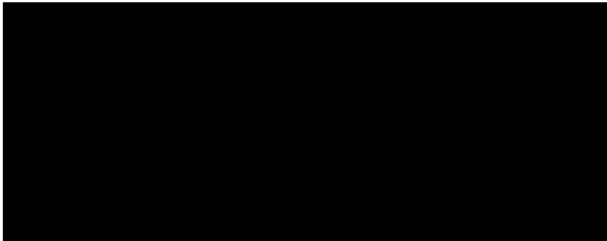
Het is in het kader van de schadeberekening binnen het stelsel van nadeelcompensatie gebruikelijk om de in de schadepriode gerealiseerde omzetten en/of brutowinsten te vergelijken met de omzet en/of brutowinst over een vast te stellen referentieperiode. Daarbij wordt in de regel gebruik gemaakt van drie 'referentiejaren'. Deze vergelijking moet laten zien of de omzet vóór het gestelde schadeveroorzakende handelen beduidend afwijkt van de omzet in de referentieperiode. Het doel van deze methode is om te trachten een zo objectief mogelijk beeld te krijgen van de schade.

Door gelijke maanden met elkaar te vergelijken worden onredelijke uitkomsten als gevolg van verschillen in bijvoorbeeld seizoensinvloeden voorkomen. Door het gemiddelde te nemen van de drie voorafgaande jaren worden onredelijke uitkomsten van gebruikelijke omzetschommelingen voorkomen. Er wordt niet tot middeling overgegaan als de omzet van verzoeker in de jaren voorafgaand aan de schadepriode een bestendige daling dan wel een bestendige stijging heeft laten zien. Zie in dit kader onder meer de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 1 februari 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:236 Rotterdam) en 15 juni 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:1650 Eindhoven).

Immers, in het geval dat er sprake is van een bestendige daling van de omzet c.q. brutowinst in de jaren voorafgaand aan de schadeveroorzakende maatregel, kan het niet zo zijn dat een deel van deze daling door het middelen van deze jaren alsnog vergoed wordt. Anderzijds is het zo dat een ondernemer tekort gedaan zou worden als voorbij gegaan wordt aan het feit dat er in de jaren voorafgaand aan de schadeveroorzakende maatregel sprake was van een bestendige stijging van de omzet.

Advies adviescommissie nadeelcompensatie

Na bestudering van het advies van de nadeelcompensatiecommissie hebben wij vastgesteld dat de commissie als referentieperiode de boekjaren 2015, 2016 en 2017 heeft gehanteerd en de gemiddelde jaaromzetten van deze boekjaren (gecorrigeerd naar inflatie en een zekere correctie vanwege de autonome daling van de omzetten in deze jaren) als referentieomzet heeft gebruikt voor het beoordelen van de toerekenbare inkomensschade over de boekjaren 2018 en 2019.

Second opinion

Onverminderd hetgeen wij reeds hebben overwogen en geconcludeerd met betrekking tot de keuze van de adviescommissie om de gehele boekjaren 2018 en 2019 als schadeberekenningsperiode te hanteren, zijn wij vervolgens van oordeel dat de keuze van de commissie om de boekjaren 2015, 2016 en 2017 als (gemiddelde) referentieperiode te hanteren, eveneens niet verdedigbaar is.

Zoals de adviescommissie op zichzelf beschouwd terecht overweegt, geldt als uitgangspunt dat bij het bepalen van de referentieperiode (en de referentieomzet) gekeken moet worden naar het autonome omzetverloop van de benadeelde gedurende een periode van 3 jaren voorafgaand aan de schadeperiode. Indien de omzetten van de benadeelde in deze, met de schadeberekenningsperiode overeenkomende periode de gebruikelijke schommelingen laat zien, dan kan het gemiddelde van de omzetten als referentie worden gehanteerd.

Daartegenover staat dat als er sprake is van een bestendige (meerjarige) stijging of daling van de omzetten, er geen gebruik dient te worden gemaakt van een middeling gedurende een periode van 3 jaar.

In het onderhavige geval hebben wij, samen met de commissie, vastgesteld dat in ieder geval vanaf 2016 een significant lager omzet heeft laten zien ten opzichte van 2015. De omzetsdaling over 2016 bedroeg circa 3,4% ten opzichte van 2015. Vervolgens hebben wij geconstateerd dat ook in 2017 sprake was van een voortgezette daling van de omzet. Weliswaar was deze daling in relatieve zin beperkter dan de omzetsdaling in 2016, maar in ieder geval kan worden vastgesteld dat het omzetsniveau van 2015, ten tijde van de aanvang van de schadeoorzaak, niet meer als representatief kan worden aangemerkt.

De gemeente Almelo heeft ter zake van dit aspect kennelijk reeds een opmerking gemaakt, in reactie op het conceptadvies. De adviescommissie heeft, voor zover wij de berekeningen goed begrijpen, in reactie op de zienswijze van de gemeente de referentieomzet weliswaar aangepast, doch deze aanpassing had -wederom voor zover wij de berekeningen goed begrijpen- uitsluitend betrekking op het toepassen van een zekere negatieve correctie op de, alsnog gehanteerde gemiddelde omzetten over de boekjaren 2015 tot en met 2017.

Naar ons oordeel leidt een dergelijke aanpassing, waarbij alsnog de jaaromzetten over de boekjaren 2015 tot en met 2017 als referentie worden gehanteerd, onverminderd tot een onjuiste uitkomst met betrekking tot de vastgestelde referentieomzetten.

Aanvullend merken wij nog op dat, mede gelet op hetgeen wij met betrekking tot de aanvang van de schadeberekenningsperiode (november 2018) hebben overwogen en geconcludeerd, de dalende omzet in de periode vanaf januari 2018 tot en met oktober 2018, niet aan de gemeentelijke werkzaamheden kan worden toegerekend, en derhalve een relevante betekenis heeft voor het bepalen van de referentieperiode. Naar ons oordeel heeft de adviescommissie dit ten onrechte miskend.

Naar ons oordeel was het, op basis van de informatie waarover wij thans beschikken, correct geweest om de overeenkomende maanden over 2017 en 2018 als referentie aan te merken en de referentieomzet over deze maanden vast te stellen.

Tussenconclusie

Wij zijn dan ook van oordeel dat het advies van de adviescommissie op dit onderdeel onvoldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en een zodanig gebrek bevat dat het college van burgemeester en wethouders in redelijkheid niet behoeft uit te gaan van de uitkomsten van het advies van de adviescommissie.

3.4 Bepalen van de normomzet aan de hand van een branche- en/of autonome correctie van de referentieomzet

Uitgangspunten en criteria

Bij het berekenen van de schade dient, zoals hiervoor reeds is aangegeven, de werkelijk behaalde omzet in de schadeberekenningsperiode, te worden vergeleken met een berekende normomzet, die verzoeker - *de schadeoorzaak weggedacht*- redelijkerwijs behaald had kunnen hebben.

De normomzet wordt bepaald door de omzet die verzoeker heeft gerealiseerd in de referentieperiode (de referentieomzet) te corrigeren met reeds aanwezige autonome omzetontwikkelingen van het bedrijf van verzoeker in de boekjaren voorafgaand aan de schadeperiode, de ontwikkelingen in de branche en overige eventuele markt- en concurrentieverhoudingen.

Advies adviescommissie nadeelcompensatie

Na bestudering van het advies van de nadeelcompensatiecommissie hebben wij vastgesteld dat de commissie bij het bepalen van de normomzet over 2018 en 2019, de vastgestelde referentieomzetten in positieve zin heeft gecorrigeerd met de gemiddelde brancheontwikkelingen over deze jaren in de CBI branche "Eet- en drinkgelegenheden".

Als wij het advies van de commissie goed hebben begrepen, is de referentieomzet voor het schadejaar 2018 positief gecorrigeerd met 6,2% en de referentieomzet over het schadejaar 2019 positief gecorrigeerd met 9,77% (zie de berekeningsbijlagen behorende tot het definitieve advies).

Second opinion

Zoals wij hiervoor hebben geconstateerd, heeft Delifrance in de jaren 2015, 2016 en 2017, maar ook in de eerste 10 maanden van 2018 een significante en bestendige gemiddelde omzetsdaling laten zien. Deze omzetsdalingen kunnen in ieder geval niet worden toegerekend aan de werkzaamheden van de gemeente Almelo.

Wij hebben vervolgens vastgesteld dat de omzetsdalingen in deze jaren in contrast staan met het algemene beeld dat de branche (Eet- en drinkgelegenheden) laat zien. Immers, volgens de onderstaande tabel is de waarde van de totale brancheomzet in de jaren 2015 tot en met 2018 jaarlijks toegenomen.

Onderwerp ▼			
Bedrijfstakken/branches (SBI 2008) ▼	Perioden ▼	Omzetontwikkeling t.o.v. een jaar eerder	
		Waarde	Volume
		%	
56 Eet- en drinkgelegenheden	2016	6,7	4,5
	2017	5,9	3,3
	2018	6,3	4,0
	2019	3,7	1,0
Bron: CBS			

Met andere woorden, daar waar de branche gemiddeld ieder jaar een stijging van de (omzet)waarde heeft laten zien, heeft [REDACTED] in dezelfde jaren (2015 tot en met 2017) een daling van de (omzet)waarde laten zien.

Volgens vaste rechtspraak wordt de normomzet niet alleen bepaald door de algehele brancheontwikkelingen, maar ook door de reeds aanwezige autonome omzetontwikkelingen van het bedrijf van de benadeelde in de boekjaren voorafgaand aan de schadeperiode zelf.

Naar ons oordeel heeft de adviescommissie, bij het bepalen van de normomzet, ten onrechte uitsluitend de algehele brancheontwikkelingen betrokken en geen of in ieder geval onvoldoende betekenis toegekend aan de autonome historische bestendige ontwikkeling van de omzet van [REDACTED] over de boekjaren 2015 tot en met 2017.

Dit betekent dat de adviescommissie naar ons oordeel ten onrechte een positieve normcorrectie heeft toegepast.

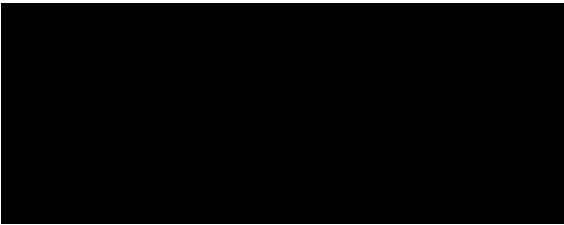
Hierbij merken wij nog op dat wij de door de commissie gehanteerde correctieve percentages niet kunnen volgen. Volgens de StatLine van het CBS heeft de branche in 2018 een positieve waardeontwikkeling laten zien van 6,3% en in 2019 van 3,7%. De commissie heeft voor 2018 een positieve correctie van 6,2% gehanteerd en voor 2019 een positieve correctie van 9,77%. Met name het gehanteerde percentage over 2019 kunnen wij niet terugvinden in de statistieken van het CBS.

Tussenconclusie [REDACTED]

Wij zijn dan ook van oordeel dat het advies van de adviescommissie op dit onderdeel onvoldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en een zodanig gebrek bevat dat het college van burgemeester en wethouders in redelijkheid niet behoeft uit te gaan van de uitkomsten van het advies van de adviescommissie

3.5 Vergelijken van de normomzet met de werkelijk gerealiseerde omzet in de schadeberekenningsperiode

Gelet op de overwegingen en uitkomsten van onze beoordeling van de aspecten “schadeberekenningsperiode”, “referentieperiode” en “normomzet”, is een nadere beoordeling van deze stap niet noodzakelijk.

Vanwege de uitkomsten van onze second opinion op de eerder beoordeelde aspecten, moet naar ons oordeel worden geconcludeerd dat de uitgevoerde berekening door de adviescommissie en de uitkomsten daarvan niet juist is en derhalve niet hoeft te worden gevolgd door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo.

3.6 Beoordelen van eventuele toerekenbare kostenbesparingen en/of toegenomen kosten

Gelet op de overwegingen en uitkomsten van onze beoordeling van de aspecten “schadeberekenningsperiode”, “referentieperiode” en “normomzet”, is een nadere beoordeling van deze stap niet noodzakelijk.

Vanwege de uitkomsten van onze second opinion op de eerder beoordeelde aspecten, moet naar ons oordeel worden geconcludeerd dat de uitgevoerde berekening door de adviescommissie en de uitkomsten daarvan niet juist is en derhalve niet hoeft te worden gevolgd door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo.

3.7 Vaststellen van de toerekenbare schade (causaliteitsbeoordeling) aan de hand van onder meer de brutowinstmarge

Gelet op de overwegingen en uitkomsten van onze beoordeling van de aspecten “schadeberekenningsperiode”, “referentieperiode” en “normomzet”, is een nadere beoordeling van deze stap niet noodzakelijk.

Vanwege de uitkomsten van onze second opinion op de eerder beoordeelde aspecten, moet naar ons oordeel worden geconcludeerd dat de uitgevoerde berekening door de adviescommissie en de uitkomsten daarvan niet juist is en derhalve niet hoeft te worden gevolgd door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo.

3.8 Samenvatting second opinion schadeberekening

Samenvattend zijn wij van oordeel dat de adviescommissie nadeelcompensatie van de gemeente Almelo inzake de beoordeling van het verzoek om nadeelcompensatie van Delifrance

- ten onrechte de schadeberekenningsperiode heeft bepaald op de gehele boekjaren 2018 en 2019;
- ten onrechte de gemiddelde jaaromzetten over de boekjaren 2015 tot en met 2017 als referentie heeft gehanteerd;
- ten onrechte een positieve normcorrectie overeenkomstig de gemiddelde brancheontwikkelingen heeft toegepast.

Dit betekent naar ons oordeel dat het advies van de adviescommissie onvoldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en zodanige gebreken bevat dat het college van burgemeester en wethouders in redelijkheid niet behoeft uit te gaan van de uitkomsten van het advies van de adviescommissie.

Op verzoek van de gemeente Almelo hebben wij in het volgende hoofdstuk een schadeberekening uitgevoerd, uitgaande van de -naar ons oordeel- juiste uitgangspunten en criteria.

4 HERBEREKENING INKOMENSSCHADE DELIFRANCE

4.1 Inleidende overwegingen

Op verzoek van de gemeente Almelo hebben wij, mede gelet op de uitkomsten van onze second opinion beoordeling in hoofdstuk 3, een zelfstandige schadeberekening uitgevoerd, waarbij is uitgegaan van de, naar ons oordeel juiste uitgangspunten en overwegingen.

Bij het berekenen van de schade dient de werkelijk behaalde omzet te worden vergeleken met een berekende normomzet, die verzoeker - *de schadeoorzaak weggedacht* - redelijkerwijs behaald had kunnen hebben. Bij het bepalen van de normomzet dient rekening te worden gehouden met een representatieve referentieperiode, alsmede met de invloed van andere (autonome) ontwikkelingen, zoals ontwikkelingen in de branche. Ten slotte dient bij het berekenen van de (per saldo) geleden schade ook rekening te worden gehouden met de invloed van schadebeperkende maatregelen. Voorts komen, zoals eerder in dit advies vermeld, binnen het stelsel van nadeelcompensatie eventueel gestelde nadelen uitsluitend voor vergoeding in aanmerking indien deze in een direct en oorzakelijk verband kunnen worden gebracht met de aangewezen schadeoorzaak (ABRS 12 maart 2014, ECLI:NL:RVS:2014:831).

Op basis van het bovenstaande dient, aan de hand van de periodieke maandomzetten (exclusief B.T.W.) over de boekjaren 2015 tot en met 2019, een schadeberekening te worden gemaakt. Mede naar aanleiding van een kort telefonisch overleg met de voorzitter van de adviescommissie, [REDACTED], hebben wij vastgesteld dat de adviescommissie wel beschikt over de jaarrekeningen van Delifrance over deze boekjaren, doch wat betreft de maandomzetten slechts beschikt over de omzetten over 2017 en 2018. De maandomzetten over 2015, 2016 en (het schadejaar) 2019 zijn niet door de commissie opgevraagd.

Dit betekent dat onze zelfstandige schadeberekening en de uitkomsten daarvan enige accuratesse mist, zeker wat betreft het boekjaar 2019. Immers, met betrekking tot het boekjaar 2019 beschikken wij thans uitsluitend over de jaarrekening en niet over de maandomzetten. Een volledig complete schadeberekening kan naar ons oordeel slechts plaatsvinden op basis van deze maandomzetten. De uitkomsten van onze schadeberekening dienen dan ook met enig voorbehoud te worden beschouwd.

Voor het overige hebben wij de schadeberekening hieronder weergegeven aan de hand van de door [REDACTED] gehanteerde schadeberekeningsmethode, welke door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is geaccordeerd (zie ABRS d.d. 15 juni 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1650, rechtsoverweging 11.1).

4.2 Schadeberekeningsperiode

De schadeberekeningsperiode betreft de periode waarin de schadeveroorzakende werkzaamheden zijn uitgevoerd, inclusief een eventuele naijperiode.

Schadeperiode

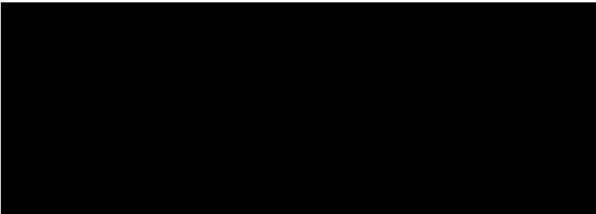
Op basis van de door de gemeente, de adviescommissie en [REDACTED] verstrekte informatie hebben wij vastgesteld dat de gestelde schadeveroorzakende werkzaamheden begin november 2018 zijn aangevangen en in juni 2019 zijn afgerond.

Naijperiode

Het is gebruikelijk dat het consumentengedrag met enige vertraging reageert op de verbeterde bereikbaarheid van een bedrijf als dat van [REDACTED] nadat de schadeveroorzakende werkzaamheden zijn beëindigd. Dit wordt de naijperiode genoemd. De duur van deze naijperiode is afhankelijk van de individuele feiten en omstandigheden en wordt met name gebaseerd op de wijze waarop de omzet zich na het einde van de werkzaamheden ontwikkelt (zie onder meer ABRS d.d. 3 juni 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1716 en ABRS d.d. 21 november 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3802).

De duur van de naijperiode en daarmee de totale lengte van de schadeberekeningsperiode wordt onder meer bepaald door het verloop van de omzetontwikkeling na juni 2019. Gelet op de, hierboven genoemde omstandigheid dat wij niet beschikken over de maandomzetten over 2019, is het op een zorgvuldige wijze vaststellen van de duur van de naijperiode op dit moment niet mogelijk. Te meer omdat wij in beginsel niet uitsluiten dat, gelet op de relatief korte periode waarin de werkzaamheden zijn uitgevoerd, de naijperiode, maximaal enkele maanden na juni 2019 zal hebben beslaan.

Teneinde alsnog de gevraagde schadeberekening uit te kunnen voeren, zijn wij bij de onderstaande schadeberekening, onverminderd onze inschatting over de redelijke duur van de naijperiode, alsnog uitgegaan van een naijperiode voor de resterende maanden van 2019.

Schadeberekenningsperiode

Op basis van het bovenstaande strekt de schadeberekenningsperiode (schadeperiode inclusief naijlperiode), rekening houdende met het do[REDACTED] maakte voorbehoud, zich derhalve uit over de periode van november 2018 tot en met december 2019.

4.3 Referentieperiode

Het is in het kader van de schadeberekening binnen het stelsel van nadeelcompensatie gebruikelijk om de in de schadeperiode gerealiseerde omzetten en/of brutowinsten te vergelijken met de omzet en/of brutowinst over een vast te stellen referentieperiode. Daarbij wordt in de regel gebruik gemaakt van drie 'referentiejaren'.

Deze vergelijking moet laten zien of de omzet vóór het gestelde schadeveroorzakende handelen beduidend afwijkt van de omzet in de referentieperiode. Het doel van deze methode is om te trachten een zo objectief mogelijk beeld te krijgen van de schade.

Door gelijke maanden met elkaar te vergelijken worden onredelijke uitkomsten als gevolg van verschillen in bijvoorbeeld seizoensinvloeden voorkomen. Door het gemiddelde te nemen van de drie voorafgaande jaren worden onredelijke uitkomsten van gebruikelijke omzetschommelingen voorkomen.

Er wordt niet tot middeling overgegaan als de omzet van verzoeker in de jaren voorafgaand aan de schadeperiode een bestendige daling dan wel een bestendige stijging heeft laten zien. Zie in dit kader onder meer de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 1 februari 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:236 Rotterdam) en 15 juni 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:1650 Eindhoven).

Immers, in het geval dat er sprake is van een bestendige daling van de omzet c.q. brutowinst in de jaren voorafgaande aan de schadeveroorzakende maatregel, kan het niet zo zijn dat een deel van deze daling door het middelen van deze jaren alsnog vergoed wordt.

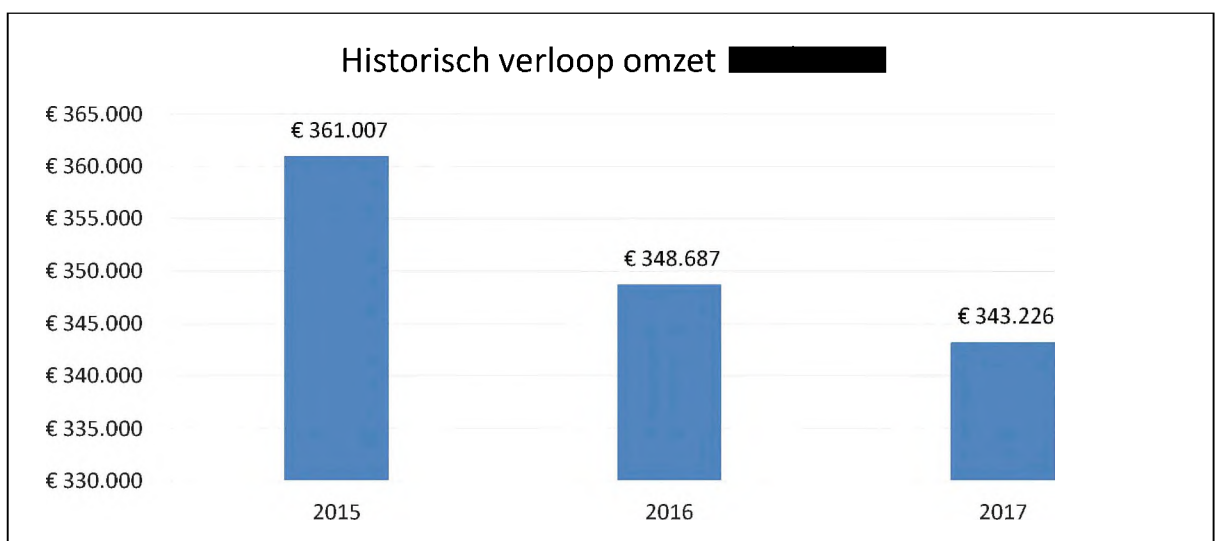
Anderzijds is het zo dat een ondernemer tekort gedaan zou worden als voorbij gegaan wordt aan het feit dat er in de jaren voorafgaande aan de schadeveroorzakende maatregel sprake was van een bestendige stijging van de omzet.

[REDACTED]

In het onderhavige geval hebben wij, samen met de commissie, vastgesteld dat [REDACTED] in ieder geval vanaf 2016 een significant lager omzet heeft laten zien ten opzichte van 2015.

De omzetsdaling over 2016 bedroeg circa 3,4% ten opzichte van 2015.

Vervolgens hebben wij geconstateerd dat ook in 2017 sprake was van een voortgezette daling van de omzet. Weliswaar was deze daling in relatieve zin beperkter dan de omzetsdaling in 2016, maar vastgesteld kan in ieder geval worden dat het omzetniveau van 2015 niet meer als representatief kan worden aangemerkt.

Vervolgens hebben wij vastgesteld dat de omzet van het bedrijf in 2018, althans vanaf januari 2018 tot en met juni 2018 een herstel heeft laten zien, met een gemiddelde omzetsijging van 4,3% ten opzichte van dezelfde maanden over 2017.

Ten slotte hebben wij vastgesteld dat de omzet van het bedrijf vanaf juli 2018 tot en met oktober 2018 wederom een daling heeft laten zien, van circa 6,6% ten opzichte van dezelfde maanden in 2017.

Op basis van de informatie die wij van de gemeente Almelo hebben gekregen, maar ook gelezen het advies van de adviescommissie, kan deze daling in ieder geval niet worden toegerekend aan de werkzaamheden in de omgeving van [REDACTED]

[REDACTED]

Immers, voor zover wij hebben begrepen, is niet in geschil dat de gestelde schadeveroorzakende werkzaamheden eerst vanaf begin november 2018 zijn aangevangen in de omgeving van [REDACTED]

De gemeente heeft op 2 oktober 2020, naar aanleiding van een vraag van de deskundige van [REDACTED], aandacht gevraagd voor de gewijzigde markt- en concurrentiepositie van [REDACTED] vanwege de opening van een nieuwe (succesvolle) lunchroom in de binnenstad van Almelo, namelijk de [REDACTED] aan de Grotestraat 9. Wij hebben, mede aan de hand van de Facebookpagina van deze lunchroom vastgesteld dat dit bedrijf op 30 april 2018 de deuren heeft geopend.

Wij hebben eveneens vastgesteld dat deze formule in de regio tamelijk succesvol is gebleken (<https://www.tubantia.nl/enschede/de-broodbode-groeit-uit-de-voegen-wat-is-het-geheim~a6aea089/>).

Met het voorbehoud dat wij, mede gelet op de reikwijdte van onze beoordeling, [REDACTED] zelf niet hierover hebben kunnen horen, achten wij het, gelet op de feiten en omstandigheden die ons thans bekend zijn, niet onaannemelijk dat de opening van een nieuwe lunchroom in de binnenstad van Almelo van invloed kan zijn op de markt- en concurrentiepositie van het bedrijf van [REDACTED]

Beiden bedrijven opereren immers op dezelfde markt. Op basis van deze feiten en omstandigheden, zijn wij van oordeel dat het gerechtvaardigd is om de volgende referentieperiode aan te houden.

<i>Schadeberekenningsperiode</i>	<i>Referentieperiode</i>
november 2018 en december 2018	november 2017 en december 2017
januari 2019 tot en met december 2019	januari 2018 tot en met oktober 2018 november 2017 en december 2017

4.4 Inflatiecorrectie CPI

Bij het berekenen van inkomensschade is het gebruikelijk om in het verleden gerealiseerde omzetten te corrigeren naar dezelfde “waardes”. Immers, vanwege inflatie neemt de waarde van geld jaarlijks af.

SAOZ maakt bij deze correctie de Consumentenprijzen index van het Centraal bureau voor de Statistiek. Met deze CPI worden de waarden berekend naar het schadejaar.

Consumentenprijzen; prijsindex 2015=100				
Gewijzigd op: 9 januari 2020				
Variabelen kunnen gesleept worden naar de kop, rijen of kolommen van de tabel. In de kop is maar één item v				
Bestedingscategorieën 000000 Alle bestedingen ▼				
Onderwerp ▼				
Perioden ▼	CPI	CPI afgeleid	Jaarmutatie CPI	Jaarmutatie CPI afgeleid
	2015 = 100		%	
2015	100,00	100,00	0,6	0,4
2016	100,32	100,25	0,3	0,3
2017	101,70	101,62	1,4	1,4
2018	103,44	103,01	1,7	1,4
2019*	106,16	104,64	2,6	1,6
Bron: CBS				

4.5 Werkelijke omzet in schadeberekenningsperiode

Op basis van de ons bekende financiële gegevens hebben wij vastgesteld dat [REDACTED] in de schadeberekenningsperiode de volgende omzetten heeft gerealiseerd.

<i>Werkelijke omzet</i>	<i>Omzet</i>
november 2018 en december 2018	[REDACTED]
januari 2019 tot en met december 2019	
Totale werkelijke omzet	

4.6 Referentieomzet

De referentieomzet is de omzet die door [REDACTED] is gerealiseerd tijdens de referentieperiode.

Op basis van de ons bekende financiële gegevens hebben wij vastgesteld dat [REDACTED] in de referentieperiode de volgende, met inflatie gecorrigeerde omzet heeft gerealiseerd.

<i>Referentieomzet</i>	<i>Omzet</i>	<i>CPI-correctie</i>	<i>Omzet, incl. CPI</i>
november 2017 en december 2017 (t.b.v 2018)	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
november 2017 en december 2017 (t.b.v. 2019)			
januari 2018 tot en met oktober 2018			
Totale referentieomzet			

4.7 Ontwikkeling omzet in schadeberekenningsperiode

Op basis van het bovenstaande hebben wij vastgesteld dat de omzetten van [REDACTED] in de schadeberekenningsperiode ten opzichte van de referentieperiode met de volgende bedragen zijns gedaald:

<i>Werkelijke omzet min referentieomzet</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Referentieomzet	[REDACTED]	
Werkelijke omzet		
Bruto omzetsdaling		

4.8 Normomzet

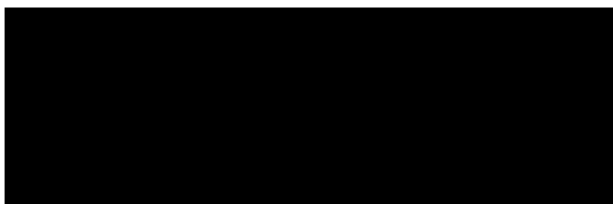
Zoals hiervoor is aangegeven, dienen wij vervolgens te onderzoeken welke omzet Delifrance had kunnen realiseren, indien de gevolgen van de schadeoorzaak worden weggedacht, zijnde de **normomzet**.

Bij het bepalen van de omvang van de normomzet dient, aan de hand van de autonome historische omzetontwikkelingen, de algehele brancheontwikkelingen en de eventuele wijzigingen van de markt- en concurrentiepositie een voorspelling te worden gemaakt over welke richting de omzet van het bedrijf, als de schadeoorzaak zou worden weggedacht, zich zou hebben ontwikkeld in de schadeberekenningsperiode.

In dit verband hebben wij het volgende overwogen.

Zoals wij hiervoor reeds hebben geconstateerd, heeft Delifrance in de jaren 2016 en 2017, een significante en bestendige omzetsdaling laten zien. In de periode van januari 2018 tot en met juni 2018 was weliswaar sprake van een zeker herstel, doch vanaf juli 2018 tot en met oktober 2018 is wederom sprake van een daling van de omzet ten opzichte van het voorgaande jaar.

Wij hebben vervolgens vastgesteld dat de omzetsdalingen in deze jaren in contrast staan met het algemene beeld dat de branche (Eet- en drinkgelegenheden) laat zien. Immers, volgens de onderstaande tabel is de waarde van de totale brancheomzet in de jaren 2015 tot en met 2018 jaarlijks en bestendig toegenomen.

Onderwerp ▼			
Bedrijfstakken/branches (SBI 2008) ▼	Omzetontwikkeling t.o.v. een jaar eerder		
	Perioden ▼	Waarde	Volume
	%		
56 Eet- en drinkgelegenheden	2016	6,7	4,5
	2017	5,9	3,3
	2018	6,3	4,0
	2019	3,7	1,0
Bron: CBS			

Met andere woorden, daar waar de branche gemiddeld ieder jaar een stijging van de (omzet)waarde heeft laten zien, heeft D. [REDACTED] dezelfde jaren (2015 tot en met 2017) een daling van de (omzet)waarde laten zien.

Op basis van het bovenstaande zijn wij van oordeel dat het redelijkerwijs niet in de verwachting lag dat de omzet van D. [REDACTED] tijdens de schadeberekenningsperiode, de schadeoorzaak weggedacht, de positieve trendmatige ontwikkeling van de branche zou hebben gevolgd. De historische ontwikkeling van de omzetten van [REDACTED] kunnen een dergelijke keuze niet ondersteunen.

Vervolgens dient te worden onderzocht met welke omzetontwikkeling [REDACTED], de schadeoorzaak weggedacht, tijdens de schadeberekenningsperiode, redelijkerwijs rekening had mogen en moeten houden.

Op basis van de ons bekende feiten en omstandigheden zijn wij van oordeel dat D. [REDACTED] in de maanden november en december 2018, mogelijkwerwijs mede vanwege de vestiging van een nieuwe concurrent, redelijkerwijs rekening diende te houden met een voortzetting van de, vanaf juli 2018 ingezette omzetsdaling. Gelet op de omzetontwikkelingen in de periode vanaf juli 2018 tot en met oktober 2018 en de in deze periode gerealiseerde gemiddelde omzetsdaling van circa 7%, achten wij het niet onaannemelijk dat [REDACTED] over november en december 2018 eveneens rekening diende te houden met een autonome gemiddelde omzetsdaling van 7%. Wij hebben derhalve de vastgestelde referentieomzet over deze periode negatief gecorrigeerd met 7%.

Voor 2019 hebben wij overwogen dat het niet onredelijk is om te veronderstellen dat de gewijzigde marktsituatie op een gegeven moment zou hebben geleid tot een zeker nieuw evenwicht in de vraag en aanbodsituatie. Met andere woorden, de invloed van een nieuwe concurrent zou op een gegeven moment bij [REDACTED] hebben geleid tot een afname van de negatieve invloed van deze nieuwe markt- en concurrentiepositie op de omzetontwikkeling. Naar ons oordeel achten wij het niet onaannemelijk dat dit nieuwe evenwicht na het eerste kwartaal van 2019 bereikt had kunnen zijn.

Indien deze afnemende invloed zou worden afgezet op de gehele schadeberekenningsperiode over 2019, achten wij het, mede gelet op het bestendige positieve sentiment in de markt, niet onaannemelijk dat de omzet van [REDACTED] over 2019, de schadeoorzaak weggedacht, gelijk zou zijn gebleven aan de omzet over 2018. Van een verdere correctie van de referentieomzet over 2019 is dan naar ons oordeel geen rechtvaardiging aanwezig.

Op basis van het bovenstaande hebben wij de volgende normomzetten vastgesteld

<i>Referentieomzet (inclusief CPI)</i>	<i>Omzet</i>	<i>Correctie 2018</i>	<i>Correctie 2019</i>	<i>Normomzet</i>
november 2017 en december 2017	[REDACTED]			
november 2017 en december 2017				
januari 2018 tot en met oktober 2018				
Totale normomzet				

Wij dienen vervolgens deze normomzet te vergelijken met de werkelijk gerealiseerde omzet in de schadeberekenningsperiode.

4.9 Berekening toerekenbare omzetverlies

Op basis van de bovenstaande berekende normomzetten en werkelijke omzetten hebben wij vastgesteld dat verzoeker in de schadeberekenningsperiode een lagere omzet heeft gerealiseerd dan waarmee hij redelijkerwijs rekening had mogen houden. Het toerekenbare verlies aan omzet (zie berekeningstabel) bedraagt:

<i>Periode</i>	<i>normomzet</i>	<i>werkelijke omzet</i>	<i>omzetverlies</i>
november 2018 en december 2018			
Boekjaar 2019			
Totaal omzetverlies			

4.10 Samenvatting schadeberekening

Op basis van de bovenstaande schadeberekeningen, zijn wij van oordeel dat in 2018 en 2019, uitgaande van een marktconforme en uit de jaarrekeningen blijkende brutowinstmarge van 71%, de volgende aan de door de gemeente uitgevoerde werkzaamheden toerekenbare schade heeft geleden.

<i>Samenvatting schadeberekening</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Totaal omzetverlies		
Brutowinstmarge		
Toerekenbare brutowinstderving		
Correctie kostenbesparing		
Correctie extra kosten		
Totale toerekenbare schade		

4.11 Beoordeling omvang tegemoetkoming na toepassing normaal maatschappelijk risico

Op basis van de bovenstaande schadeberekeningen en uitgaande van de beoordeling van het normaal maatschappelijk risico van de adviescommissie (welke voor zover wij hebben begrepen door partijen is aanvaard), zijn wij van mening dat [redacted] recht heeft op de volgende tegemoetkomingen in de geleden schade.

<i>Beoordeling normaal maatschappelijk risico</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Jaar omzet ³		
Brutowinstmarge		
N		
Forfait normaal maatschappelijk risico ⁴		
Totale toerekenbare schade		
NMR overstijgende schade/tegemoetkoming		

³ Jaaromzet over 2017, per schadejaar gecorrigeerd met CPI

⁴ Jaaromzet x bwm x N

5 CONCLUSIE EN ADVIES

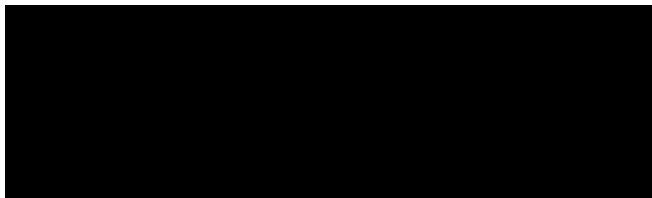
Op basis van de door ons uitgevoerde second opinion met betrekking tot het definitieve advies van de nadeelcompensatiecommissie van de gemeente Almelo d.d. 15 juli 2020 in verband met het verzoek om nadeelcompensatie van de vennootschap onder firma [REDACTED], gevestigd aan de Passage 1 te Almelo, hebben wij het volgende geconcludeerd:

- De adviescommissie nadeelcompensatie heeft ten onrechte de gehele boekjaren 2018 en 2019 als schadeberekenningsperiode aangemerkt. Naar de mening van SAOZ zou de schadeberekenningsperiode maximaal de periode vanaf november 2018 tot en met december 2019 kunnen beslaan.
- De adviescommissie heeft ten onrechte de gemiddelde omzetten over de boekjaren 2015 tot en met 2017 als referentie gehanteerd. Vanwege de bestendig historische omzetsdalingen was het correct geweest om de, met de schadeberekenningsperiode overeenkomende maanden over 2017 en 2018 als referentie aan te merken.
- De adviescommissie heeft bij het bepalen van de normomzet ten onrechte een positieve normcorrectie heeft toegepast. De commissie heeft ten onrechte uitsluitend de algehele brancheontwikkelingen betrokken en geen of in ieder geval onvoldoende betekenis toegekend aan de autonome historische bestendige ontwikkeling van de omzet van Delifrance over de boekjaren 2015 tot en met 2017.

[REDACTED], op basis van de thans beschikbare informatie, van mening dat aan [REDACTED] over het boekjaar 2018 geen tegemoetkoming ten titel van nadeelcompensatie moet worden toegekend.

[REDACTED], op basis van de thans beschikbare informatie, van mening dat aan [REDACTED] over het boekjaar 2019 een tegemoetkoming ten titel van nadeelcompensatie moet worden toegekend van € [REDACTED].

m
C

BIJLAGEN

1. zienswijze
2. beoordeling

bijlage 1 zienswijze [REDACTED]

[REDACTED] 2020

Almelo, 3 december 2020

Geacht college,

Wij zijn van mening zijn dat het advies [REDACTED] rol dient te spelen in de besluitvorming omtrent de schadecompensatie voor ons bedrijf aangezien in eerdere correspondentie is toegezegd dat het rapport [REDACTED] leidraad zou worden gebruikt om tot een besluit te komen. Wij zijn bovendien niet op de hoogte gebracht van het besluit om [REDACTED] af te kelen, noch zijn wij door [REDACTED] betrokken bij het opstellen van het advies.

Desondanks willen wij hierbij toch reageren op het rapport [REDACTED] volgens ons een aantal verkeerde conclusies en 'feiten' bevat. Ter verduidelijking: de vet/cursief afgedrukte alinea's zijn citaten uit het advies [REDACTED]. Onze reacties volgen daaronder.

'Volgens [REDACTED] deze werkzaamheden uitgevoerd vanaf medio 2018 tot en met medio 2019. Volgens de adviescommissie hebben de werkzaamheden plaatsgevonden vanaf week 45 in 2018 (5 november 2018) tot en met in ieder geval 20 juni 2019 (zie paragraaf 2.1 van het advies).'

Wij zijn van oordeel dat deze keuze onjuist is, waardoor de schadeberekening inherent tot onjuiste uitkomsten heeft geleid. Immers, indien de gestelde schadeveroorzakende werkzaamheden pas in november 2018 zijn aangevangen, kan een groot deel van de feitelijke omzetontwikkeling (namelijk tussen januari 2018 en oktober 2018) van [REDACTED] niet worden toegerekend aan de door de gemeente Almelo uitgevoerde infrastructurele werkzaamheden. Door de eerste 10 maanden van 2018 te betrekken bij de schadeberekeningsperiode, wordt de eventuele omzetontwikkeling van het bedrijf in deze periode ten onrechte toegerekend aan de gemeentelijke werkzaamheden in plaats van aan de autonome bedrijfsvoering van [REDACTED].

Wij [REDACTED] hebben nooit aangegeven dat de werkzaamheden zijn uitgevoerd vanaf medio 2018 tot medio 2019. Dit komt geheel voor rekening van [REDACTED] hebben slechts aangegeven dat sinds september 2018 onze omzetten plotseling, zonder bedrijfsmatige veranderingen van onze kant, zonder noemenswaardige concurrentieveranderingen, zonder ongunstige weersinvloeden en in tegenstelling tot de landelijke horecaciëfers, op drastische wijze kelderden. De oorzaak hiervan zijn de werkzaamheden die in het centrum van Almelo plaatsvonden hetgeen ook tot uitdrukking komt in het advies [REDACTED]. Wij stellen bovendien ter discussie dat de werkzaamheden ter uitvoering van het binnenstadsplan pas begonnen in week 45. De voorbereidingen waren immers met de sloop van het gebouw van [REDACTED] (september 2016) en de sloop van een groot aantal winkelpanden links naast het toer [REDACTED] (jaar 2017) al lang voor die datum begonnen. Bovendien begonnen de werkzaamheden voor de opbouw van het nieuwe appartementencomplex en winkelpanden van het plan Haven Zuid kort daarop. Ik heb een foto bijgevoegd van de situatie per 30 mei 2017 (artikel Twentsche Courant / Dagblad Tubantia). Al deze werkzaamheden hebben bepaald niet bijgedragen aan de 'gezelligheid' van het Marktplaatsplein om nog maar niet te spreken over de overlast die de werkzaamheden met zich meebrachten. Wat precies de oorzaak is van het wegblijven van een aanzienlijk gedeelte van onze klanten per september 2018 kunnen wij slechts gissen. Daarvoor zou een marktonderzoek plaats moeten vinden. Aangezien er in die periode geen

veranderingen binnen ons bedrijf plaatsvonden kunnen wij de oorzaak slechts zien in het licht van de werkzaamheden.

'In het onderhavige geval hebben wij, samen met de commissie, vastgesteld [REDACTED] in ieder geval vanaf 2016 een significant lager omzet heeft laten zien ten opzichte van 2015. De omzetsdaling over 2016 bedroeg circa 3,4% ten opzichte van 2015. Vervolgens hebben wij geconstateerd dat ook in 2017 sprake was van een voortgezette daling van de omzet. Weliswaar was deze daling in relatieve zin beperkter dan de omzetsdaling in 2016, maar in ieder geval kan worden vastgesteld dat het omzetniveau van 2015, ten tijde van de aanvang van de schadeoorzaak, niet meer als representatief kan worden aangemerkt. Naar ons oordeel leidt een dergelijke aanpassing, waarbij alsnog de jaaromzetten over de boekjaren 2015 tot en met 2017 als referentie worden gehanteerd, onverminderd tot een onjuiste uitkomst met betrekking tot de vastgestelde referentieomzetten. Aanvullend merken wij nog op dat, mede gelet op hetgeen wij met betrekking tot de aanvang van de schadeberekenningsperiode (november 2018) hebben overwogen en geconcludeerd, de dalende omzet in de periode vanaf januari 2018 tot en met oktober 2018, niet aan de gemeentelijke werkzaamheden kan worden toegerekend, en derhalve een relevante betekenis heeft voor het bepalen van de referentieperiode. Naar ons oordeel heeft de adviescommissie dit ten onrechte miskend. Naar ons oordeel was het, op basis van de informatie waarover wij thans beschikken, correct geweest om de overeenkomende maanden over 2017 en 2018 als referentie aan te merken en de referentieomzet over deze maanden vast te stellen.'

Het klopt dat onze omzetten een dalende tendens vertoonden sinds 2015. Dat was echter niet in die mate dat wij vreesden voor het voortbestaan van onze zaak. De daling van de omzetten kan o.i. verklaard worden door het minder aantrekkelijk worden van het Marktplaatsplein door de voorbereidingen op het binnenstadsplan. Daardoor kwam o.a. 'De Trommel' vrijwel geheel leeg te staan. Aangezien ons bedrijf grenst aan dat pand ontkwamen ook wij niet aan dalende omzetten. Wij begrijpen niet waarom de jaaromzetten van voorgaande jaren niet (met enige aanpassing) als referentie aangemerkt zouden kunnen worden zoals in het advies van [REDACTED] het geval is. De dalingen waren immers niet van een omvang dat ons bedrijf in de gevarenzone terecht zou komen en bovendien te wijten aan omstandigheden buiten onze schuld.

'Op basis van het bovenstaande dient, aan de hand van de periodieke maandomzetten (exclusief [REDACTED] W.) over de boekjaren 2015 tot en met 2019, een schadeberekening te worden gemaakt. Mede naar aanleiding van een kort telefonisch overleg met de voorzitter van de adviescommissie, de heer [REDACTED], hebben wij vastgesteld dat de adviescommissie wel beschikt over de jaarrekeningen van [REDACTED] deze boekjaren, doch wat betreft de maandomzetten slechts beschikt over de omzetten over 2017 en 2018. De maandomzetten over 2015, 2016 en (het schadejaar) 2019 zijn niet door de commissie opgevraagd. Dit betekent dat onze zelfstandige schadeberekening en de uitkomsten daarvan enige accuraatesse mist, zeker wat betreft het boekjaar 2019. Immers, met betrekking tot het boekjaar 2019 beschikken wij thans uitsluitend over de jaarrekening en niet over de maandomzetten. Een volledig complete schadeberekening kan naar ons oordeel slechts plaatsvinden op basis van deze maandomzetten. De uitkomsten van onze schadeberekening dienen dan ook met enig voorbehoud te worden beschouwd.'

[REDACTED]

Uit bovenstaande blijkt [REDACTED] haast en zonder raadpleging [REDACTED] het advies heeft opgesteld [REDACTED] dat de schadeberekening en de uitkomsten daarvan 'enige accuratesse' missen. Een simpel verzoek zou er toe hebben geleid dat wij het bureau hadden voorzien van de gevraagde informatie. Een dergelijk verzoek hebben wij echter niet ontvangen. Het rapport van [REDACTED] is daarom onvolledig en onzorgvuldig en behoort om die reden niet meegenomen te worden in de besluitvorming.

'Op basis van de door de gemeente, de adviescommissie [REDACTED], [REDACTED] verstrekte informatie hebben wij vastgesteld dat de gestelde schadeveroorzakende werkzaamheden begin november 2018 zijn aangevangen en in juni 2019 zijn afgerond.'

Wij hebben al aangetoond dat de aanvang van de werkzaamheden al ruim voor november 2018 was, daarnaast waren de werkzaamheden niet afgerond per juni 2019. O.a. de bestratingwerkzaamheden waren daarna nog in volle gang.

'De gemeente heeft op 2 oktober 2020, naar aanleiding van een vraag van de deskundige van [REDACTED] aandacht gevraagd voor de gewijzigde markt- en concurrentiepositie van [REDACTED] vanwege de opening van een nieuwe (succesvolle) lunchroom in de binnenstad van Almelo, namelijk [REDACTED] aan de Gratestraat 9. Wij hebben, mede aan de hand van de Facebookpagina van deze lunchroom vastgesteld dat dit bedrijf op 30 april 2018 de deuren heeft geopend. Wij hebben eveneens vastgesteld dat deze formule in de regio tamelijk succesvol is gebleken (<https://www.tubantia.nl/enschede/de-broodbode-groeit-uit-de-voegen-wat-is-het-geheim~a6aea089/>). Met het voorbehoud dat wij, mede gelet op de reikwijdte van onze beoordeling [REDACTED] niet hierover hebben kunnen horen, achten wij het, gelet op de feiten en omstandigheden die ons thans bekend zijn, niet onaannemelijk dat de opening van een nieuwe lunchroom in de binnenstad van Almelo van invloed kan zijn op de markt- en concurrentiepositie van het bedrijf [REDACTED]. Beiden bedrijven opereren immers op dezelfde markt. Op basis van deze feiten en omstandigheden, zijn wij van oordeel dat het gerechtvaardigd is om de volgende referentieperiode aan te houden.' 'Op basis van de ons bekende feiten en omstandigheden zijn wij van oordeel dat DeliFrance in de maanden november en december 2018, mogelijkerwijs mede vanwege de vestiging van een nieuwe concurrent, redelijkerwijs rekening diende te houden met een voortzetting van de, vanaf juli 2018 ingezette omzetsdaling. Gelet op de omzetontwikkelingen in de periode vanaf juli 2018 tot en met oktober 2018 en de in deze periode gerealiseerde gemiddelde omzetsdaling van circa 7%, achten wij het niet onaannemelijk [REDACTED] over november en december 2018 eveneens rekening diende te houden met een autonome gemiddelde omzetsdaling van 7%. Wij hebben derhalve de vastgestelde referentieomzet over deze periode negatief gecorrigeerd met 7%.'

De opening van de Broodbode (april 2018) heeft geen merkbare invloed gehad op de resultaten van [REDACTED] zoals ook blijkt uit het advies van SAOZ zelf:

'Vervolgens hebben wij vastgesteld dat de omzet van het bedrijf in 2018, althans vanaf januari 2018 tot en met juni 2018 een herstel heeft laten zien, met een gemiddelde omzetstijging van 4,3% ten opzichte van dezelfde maanden over 2017.'

[REDACTED]

[REDACTED] gaat hier te kort door de bocht en trekt conclusies die zij niet kan maken op basis van de beperkte informatie die in het rapport wordt genoemd. Enkel op basis van informatie van Facebook (een evident onbetrouwbare bron) en een artikel uit de streekkrant [REDACTED] r conclusies ten aanzien van de referentieperiodes. Gezien de beperkte informatie [REDACTED] n baseert in het rapport, is het rapport ook op dit punt onvolledig en onzorgvuldig. Ook om deze reden dient het rapport niet meegenomen te worden in de besluitvorming.

[REDACTED] is overigens vooral succesvol door het bezorgen van broodjes. Dat is tegelijk ook de reden dat haar lunchrooms veelal op B-locaties gevestigd zijn, zoals ook in Almelo. [REDACTED] daarentegen doet nauwelijks aan bezorging en moet het vooral hebben van bezoek van klanten. Bovendien [REDACTED] op geruime loopafstand v [REDACTED] vestigd (en net buiten het echte stadscentrum) waardoor het bedrijf geen concurrent [REDACTED]. Een correctie vanwege verslechterde concurrentiepositie is derhalve niet aan de orde.

Conclusie:

Het advies [REDACTED] onjuist weergegeven feiten, verkeerde inschattingen en vaagheden. Daarnaast is er zeer summier onderzoek verricht d [REDACTED] et rapport op meerdere punten onvolledig en onzorgvuldig. Dit en het feit dat in eerdere correspondentie is aangegeven dat het adv [REDACTED] e als leidraad zou dienen bij de besluitvorming omtrent de nadeelcompensatie, zou moeten leiden tot het negeren van dit in alle haast, zonder te beschikken over alle benodigde informatie en het blijkbaar ontbreken van kennis van de ontwikkelingen in de binnenstad van Almelo, opgestelde advies.

Tot slot:

Door de sterke omzetsdalingen in het tweede halfjaar van 2018 en het gehele jaar 2019 zijn wij niet in staat geweest om reserves op te bouwen om de coronacrisis te overleven. E.e.a. heeft zelfs effect op de overheidssteun die, zoals U wellicht bekend is, wordt verstrekt op basis van de omzet van het vorige jaar, lees 2019. En uiterekend in dat jaar hebben wij een historisch lage omzet gehaald. Wij vragen U daarom om het advies v [REDACTED] volgen en de nadeelcompensatie, zoals in dat rapport vermeld is, aan te houden als de enige juiste.

Met de meeste hoogachting,

[REDACTED]

[REDACTED] t.h.o.d.n. [REDACTED]

[REDACTED]

bijlage 2 beoordeling zienswijze

Ad [REDACTED] niet betrokken geweest bij het opstellen van de second opinion van [REDACTED]

Het is niet ongebruikelijk dat in het kader van een second opinion onderzoek de betrokken ondernemer niet direct wordt betrokken. Het betreft immers een onderzoek vanuit het college van burgemeester en wethouders teneinde te voldoen aan de vergewisplicht.

Indien het college uiteindelijk de second opinion mede ten grondslag wil leggen aan haar besluitvorming, geldt op basis van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 22 januari 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:179) het uitgangspunt dat het bestuursorgaan de verzoeker in de gelegenheid moet stellen een zienswijze uit te brengen op (het concept van) de second opinion (zie rechtsoverweging 11.2).

Het college heeft aan dit vereiste voldaan.

Ad. Aanvang en duur schadeperiode

Volgens het advies van [REDACTED] heeft [REDACTED] onder meer in het verzoek aangegeven dat de werkzaamheden medio 2018 zijn aangevangen en medio 2019 zijn afgerond, zie onderstaande tekstgedeelten van het advies van [REDACTED]

2 Het verzoek en de procedure

Middels een email van 4 juni 2019 heeft [REDACTED], als eigenaar van [REDACTED] te Almelo te Almelo (hierna: verzoeker), bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo een verzoek ingediend gericht op het verkrijgen van een schadevergoeding wegens nadeelcompensatie op grond van (verkeers)besluiten en de (als gevolg daarvan) uitgevoerde werkzaamheden ter hoogte van zijn onderneming. Deze werkzaamheden hebben volgens verzoeker plaatsgevonden van medio 2018 tot medio 2019. Daarbij is onder andere aangegeven dat het plein voor verzoekers onderneming (deels) open gebroken was, er een langere periode bouwactiviteiten plaatsvonden en de onderneming minder goed bereikbaar en zichtbaar was. Daarnaast stelt verzoeker dat de gehele uitstraling van de omgeving als bouwlocatie klanten weghieldden bij zijn onderneming en dat het terras leeg stond, nu het achter bouwhekken gelegen was.

2.1 Ontvankelijkheid en gelaedeerd belang

Om te beoordelen of verzoekers ontvankelijk zijn in hun verzoek is het van belang te weten wanneer de werkzaamheden aan het Marktpllein en omgeving te Almelo zijn uitgevoerd. Door verzoeker is in het verzoek aangegeven dat de werkzaamheden in de periode van medio 2018 tot medio 2019 zijn uitgevoerd. Uit de planning is de adviseur gebleken dat de werkzaamheden op en rond het Marktpllein in ieder geval gestart zijn in week 45 in 2018. De adviseur heeft zelf geconstateerd dat er op 20 juni 2019 nog sprake was van ongegronde werkzaamheden. De werkzaamheden hebben in ieder geval tot en met juli 2019 voortgeduurd.

Wij hebben uit het advies van [REDACTED] vervolgens niet opgemaakt dat [REDACTED] deze constatering van [REDACTED] heeft bestreden.

Vervolgens merken wij op dat, al [REDACTED] van mening is dat reeds voorafgaand aan medio 2018 sprake was van schadeveroorzakende hinder en overlast van onder meer de sloop van enkele gebouwen in de omgeving, deze hinder en overlast (en eventuele daaruit voortvloeiende schade) niet binnen het stelsel van nadeelcompensatie beoordeeld en vergoed kan worden. Immers, het slopen van een gebouw geschiedt op basis van een verleende sloopvergunning of een gedane sloopmelding.

Een sloopvergunning is aan te merken als een gebonden beschikking, hetgeen betekent dat een dergelijke vergunning verleend dient te worden indien wordt voldaan aan enkele, vaak technische, voorschriften en vereisten. Bij het verlenen van een sloopvergunning bestaat geen ruimte om een belangenafweging uit te voeren.

Deze constatering is van belang omdat het recht op een eventuele tegemoetkoming ten titel van nadeelcompensatie uitsluitend aan de orde kan zijn, indien het gestelde schadeveroorzakende besluit slechts genomen had kunnen worden op basis van een belangenafweging op basis van artikel 3.4 Awb. Immers, onderdeel van deze belangenafweging dient vervolgens te zijn de vraag wat te doen met de al dan niet onevenredige gevolgen van het voorgenomen besluit.

Nu bij een gebonden beschikking geen belangenafweging plaatsvindt (althans niet door het besluitende bestuursorgaan) kan vervolgens worden geconcludeerd dat de onevenredige gevolgen van een gebonden beschikking niet ten titel van nadeelcompensatie gecompenseerd kunnen worden.

Zie hiervoor onder meer ABRS 17 november 2004 inzake Den Haag (ECLI:NL:RVS:2004:AR5835)

“2.5. (...) Nu geen sprake is van een belangenafweging, kan van een verplichting van het college tot het betalen van nadeelcompensatie ten gevolge van het verlenen van de gebruiksvergunning geen sprake zijn.

En ABRS 16 maart 2005 inzake Amerongen (ECLI:NL:RVS:2005:AT0552)

“2.5.1. (...) Vanwege het limitatief en imperatief karakter van artikel 44 van de Woningwet was er bij het nemen van de beslissing op de aanvraag om bouwvergunning dan ook geen ruimte voor een belangenafweging en mitsdien evenmin voor nadeelcompensatie. Het verzoek van appellante is in zoverre terecht afgewezen en het daartegen gemaakte bezwaar terecht ongegrond verklaard. De rechtbank heeft het beroep in zoverre terecht ongegrond verklaard.”

Gelet op het bovenstaande zien wij vooralsnog geen aanleiding om onze conclusies met betrekking tot de aanvang en duur van de schadeberekenningsperiode te herzien.

Ad. Keuze voor de referentieperiode (vergelijkingsperiode)

Zoals wij in onze second opinion reeds hebben aangegeven, dient bij de beoordeling van een verzoek om nadeelcompensatie nadrukkelijk aandacht te worden geschonken aan de toerekenbaarheid van de gestelde schade (het causale verband). Dit criterium komt bij de beoordeling op meerdere aspecten tot uiting, waaronder bij het bepalen van de representatieve referentieperiode en referentieomzet.

Met name in het geval dat een ondernemer, voorafgaand aan de schadeberekenningsperiode, een bestendige dalende omzet laat zien, is er volgens vaste rechtspraak voldoende rechtvaardiging om bij het bepalen van de referentieomzet niet over te gaan tot het middelen van drie voorafgaande jaren, maar uitsluitend het jaar dat direct voorafgaat aan de schadeperiode als referentie aan te nemen. Op deze wijze wordt namelijk voorkomen dat een deel van de autonome historische omzetdalingen ten onrechte aan de gemeentelijke schadeoorzaak wordt toegerekend.

Gelet op het bovenstaande zien wij vooralsnog geen aanleiding om onze conclusies met betrekking tot de referentieperiode te herzien.

Ad. Schadeberekening 2019

Het moge duidelijk zijn dat [REDACTED] tegenstelling tot hetgeen [REDACTED] aangeeft, zeker niet in alle haast de second opinion heeft uitgevoerd. Zoals hierboven reeds is aangegeven, heeft de gemeente [REDACTED] eerste instantie verzocht zelfstandig een second opinion onderzoek uit te voeren zodat de gemeente zich aan de vergewisplicht kon voldoen. De gemeente heeft [REDACTED]ocht om in het kader van dit onderzoek geen contact op te nemen met [REDACTED]

Dat de schadeberekening over 2019 enige accuratesse mist, is naar ons oordeel het onlosmakelijke gevolg van de beperkingen die wij hadden met betrekking tot de second opinion. Uiteraard is het mogelijk om deze berekening, indien [REDACTED] de gegevens verstrekt, alsnog nader te verfijnen.

Ad. Correctie normomzet 2018

Ten behoeve van het bepalen van de omvang van de toerekenbare omzetsdaling dient op de vastgestelde referentieomzet een correctie te worden toegepast. Deze correctie wordt met name bepaald door de autonome historische ontwikkelingen, de algemene branchegegevens en de lokale markt- en concurrentieverhoudingen.

In dit verband hebben wij primair overwogen dat vanwege de trendmatige autonome historische ontwikkelingen van de omzet redelijkerwijs geen sprake kan zijn van een positieve correctie van de referentieomzet voor de schadepriode in 2018 en 2019.

Aanvullend hebben wij, voor de schadepriode in 2018, onderzocht of de vestiging van een nieuwe concurrent mede een aanvullende aanleiding kan zijn om een negatieve correctie toe te passen op de referentieomzet. Wij hebben daartoe, rekening houdende met de beperkingen die verbonden zijn aan onze beoordeling, enige aanleiding voor gevonden. Overigens benadrukken wij dat de vestiging van de [REDACTED] niet de enige reden was, maar wel een zekere reden. Met [REDACTED] zijn wij wel van oordeel dat [REDACTED] dossier als primaire deskundige had beoordeeld, wij aan dit aspect aanmerkelijke aandacht hadden geschenken.

In dit verband achten wij het niet onredelijk om de gemeente in ieder geval op dit aspect een alternatieve schadeberekening voor te leggen.

Mocht worden afgezien van deze (aanvullende) negatieve correctie dan zou dat kunnen leiden tot de volgende aangepaste schadeberekening en bepaling van de omvang van de tegemoetkoming.

<i>Referentieomzet (inclusief CPI)</i>	<i>Omzet</i>	<i>Correctie 2018</i>	<i>Correctie 2019</i>	<i>Normomzet</i>
november 2017 en december 2017				
november 2017 en december 2017				
januari 2018 tot en met oktober 2018				
Totale normomzet				
Berekening omzetverlies				
<i>Periode</i>				
november 2018 en december 2018				
Boekjaar 2019				
Totaal omzetverlies				
Berekening toerekenbare schade				
<i>Samenvatting schadeberekening</i>				
Totaal omzetverlies				
Brutowinstmarge				
Toerekenbare brutowinstderving				
Correctie kostenbesparing				
Correctie extra kosten				
Totale toerekenbare schade				

Berekening omvang tegemoetkoming

<i>Beoordeling normaal maatschappelijk risico</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Jaar omzet ⁵		
Brutowinstmarge		
N		
Forfait normaal maatschappelijk risico ⁶		
Totale toerekenbare schade		
NMR overstijgende schade/tegemoetkoming		

⁵ Jaaromzet over 2017, per schadejaar gecorrigeerd met CPI

⁶ Jaaromzet x bwm x N